coordination

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, le 14 août 1985, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "édictant un règlement général sur la bâtisse relatif à l'aménagement des voies de circulation piétonne", a donné le 21 août 1985 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, de 14e augustus 1985 door de Staatssecretaris voor het Brusselse Gewest verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot uitvaardiging van een algemene bouwverordening inzake de aanleg van wegen voor voetgangersverkeer", heeft de 21e augustus 1985 het volgend advies gegeven :

OBSERVATION GENERALE.

Il se déduit du seul fondement légal que l'arrêté en projet invoque et puisse invoquer, que les dispositions qu'il contient ne peuvent pas excéder les limites d'un règlement sur les bâtisses et que, par conséquent, leur application est limitée aux travaux qui requièrent la délivrance d'un permis de bâtir susceptible d'être assorti des restrictions imposées par chaque permis.

En aucun cas, l'article 59 de la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme ne pourrait servir de fondement à un arrêté de police qui serait notamment applicable aux situations existantes.

DISPOSITIF.

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

1. Il y a lieu d'écrire dans le texte français "article ler", "§ ler" et non "article 1", "§ 1".

2. Il n'est pas d'usage de donner à chaque article un intitulé. Ceux-ci devraient être omis aux articles ler, 2, 3, 4, 5 et 6.

.../...

Article ler.

Au paragraphe ler, le texte suivant exprimerait plus clairement les intentions du Gouvernement :

"§ ler. On entend par voie de circulation piétonne, toute partie de la voie publique affectée principalement ou accessoirement à la circulation des piétons, telle que trottoirs, places, passages pour piétons, zones résidentielles au sens de la réglementation sur la police de la circulation routière, rues piétonnes, couloirs de contournement des chantiers.

Est également une voie de circulation piétonne au sens du présent arrêté, pourvu qu'elle ait la même affectation, toute partie de la voie privée conduisant à des bâtiments accessibles au public".

Pour que le texte demeure certainement conforme à la loi du 29 mars 1962 précitée, il serait préférable, dans le texte français du paragraphe 2, de substituer le mot "commodité" au mot "agrément".

Article 2.

Suivant l'alinéa 2,

"La commune détermine l'implantation de la zone de cheminement libre dans chaque voie de circulation piétonne au plus tard dès la première demande de pose d'un obstacle".

.../...

Cette disposition manque de fondement légal si elle doit être interprétée comme chargeant la commune de dresser, au plus tard dès la première demande de pose d'un obstacle, une sorte de plan de la zone de cheminement libre dans chaque voie de circulation piétonne, sans d'ailleurs désigner l'autorité communale habilitée à cette fin.

S'il faut l'interpréter autrement, le Conseil d'Etat n'aperçoit pas comment cette disposition pourrait être appliquée en dehors des cas où la pose des obstacles requiert la délivrance d'un permis de bâtir.

Au surplus, la délivrance d'un permis de bâtir ne relèvera pas, dans tous les cas, de la compétence de la commune. Cet alinéa doit donc être revu dans le sens d'une plus grande précision.

Les mêmes observations valent pour les autres paragraphes de l'article 2.

Article 3.

A l'alinéa ler, pour couvrir toutes les hypothèses, il convient de remplacer les mots "trottoirs adjacents" par les mots "voies de circulation piétonne".

On peut douter de l'efficacité de l'article, l'établissement d'une voirie publique n'exigeant normalement pas la délivrance d'un permis de bâtir.

.../...

Article 4.

L'article a trait aux chantiers sur les voies de circulation piétonne.

Selon l'article 59, alinéa 3, de la loi précitée du 29 mars 1962, les règlements généraux sur les bâtisses ne peuvent déroger aux prescriptions imposées en vertu des lois et des règlements généraux en matière de grande voirie.

Dès lors, l'application de l'article 4 devra demeurer conforme à l'arrêté ministériel du 25 mars 1977 relatif à la signalisation des chantiers et des obstacles sur la voie publique qui impose pour certains chantiers des prescriptions en la matière.

Article 6.

L'article appelle l'observation générale qui a été faite ci-avant.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

Uit de ene rechtsgrond waarop het ontworpen besluit zich beroept, en waarop het zich kan beroepen, valt af te leiden dat de bepalingen welke het inhoudt niet buiten de grenzen van een bouwverordening mogen gaan en dat de toepassing ervan bijgevolg beperkt is tot werkzaamheden waarvoor de afgifte vereist is van een bouwvergunning waaraan de beperkingen kunnen worden verbonden die door iedere vergunning worden opgelegd.

Artikel 59 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw zou in geen geval kunnen dienen als rechtsgrond voor een politiebesluit dat onder meer op de bestaande toestanden toepassing zou vinden.

BEPALEND GEDEELTE.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

1. In de Franse tekst schrijve men "article 1er", "§ 1er" en niet "article 1", "§ 1".

2. Het is niet gebruikelijk om elk artikel een opschrift te geven. De opschriften zouden in de artikelen 1, 2, 3, 4, 5 en 6 moeten vervallen.

Artikel 1.

In paragraaf 1 zou de volgende tekst de bedoelingen van de Regering duidelijker tot uiting brengen :

.../...

"§ 1. Onder weg voor voetgangersverkeer wordt verstaan elk gedeelte van de openbare weg dat hoofdzakelijk of in bijkomende orde gebruikt wordt voor voetgangersverkeer, zoals voetpaden, pleinen, oversteekplaatsen voor voetgangers, woonerven in de zin van de reglementering op de politie van het wegverkeer, voetgangersstraten, omleidingen langs bouwplaatsen.

In de zin van dit besluit is eveneens een weg voor voetgangersverkeer, op voorwaarde dat het dezelfde bestemming heeft, elk deel van een private weg dat naar gebouwen leidt die voor het publiek toegankelijk zijn".

Opdat de tekst zeker in overeenstemming met de voormelde wet van 29 maart 1962 blijft, zou het verkieslijk zijn in de Franse tekst van paragraaf 2 het woord "commodité" te gebruiken in plaats van het woord "agrément".

Artikel 2.

Het tweede lid luidt aldus :

"De gemeente bepaalt de ligging van het gedeelte vrije loopweg voor elke weg voor voetgangersverkeer, uiterlijk bij de eerste aanvraag om een hindernis op te richten".

Deze bepaling heeft geen rechtsgrond indien zij zo moet worden uitgelegd dat zij de gemeente opdraagt uiterlijk bij de eerste aanvraag om een verkeersbelemmering aan te brengen, een soort van plattegrond van het gedeelte vrije loopweg te maken voor elke weg voor voetgangersverkeer, zonder dat trouwens de gemeentelijke overheid die daartoe bevoegd is, wordt aangewezen.

.../...

Als de bepaling anders moet worden uitgelegd, is het de Raad van State niet duidelijk hoe zij toegepast zou kunnen worden buiten de gevallen waarin voor het aanbrengen van verkeersbelemmeringen de afgifte van een bouwvergunning vereist is.

Bovendien zal de afgifte van een bouwvergunning niet in alle gevallen tot de bevoegdheid van de gemeente behoren. Dit lid behoort dus te worden herzien met het oog op grotere nauwkeurigheid.

Dezelfde opmerkingen gelden voor de overige paragrafen van artikel 2.

Artikel 3.

Om in alle mogelijke gevallen te voorzien, behoren in het eerste lid de woorden "aanpalende voetpaden" vervangen te worden door de woorden "wegen voor voetgangersverkeer".

De doeltreffendheid van het artikel kan worden betwijfeld daar voor de aanleg van een openbare weg normaal geen bouwvergunning vereist is.

Artikel 4.

Het artikel heeft betrekking op de werkzaamheden op de wegen voor voetgangersverkeer.

Volgens artikel 59, derde lid, van de voormelde wet van 29 maart 1962 mogen de algemene bouwverordeningen niet afwijken van de voorschriften die ter zake verplichtingen opleggen krachtens wetten en algemene verordeningen inzake de grote wegen.

De toepassing van artikel 4 zal derhalve in overeenstemming moeten blijven met het ministerieel besluit van 25 maart 1977 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg, dat ten aanzien van sommige werkzaamheden in dezen voorschriften uitvaardigt.

Artikel 6.

Bij het artikel is de hiervoren geformuleerde algemene opmerking te maken.

La chambre était composée de

Messieurs : P. TAPIE, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

Ch. HUBERLANT, conseillers d'Etat,
A. VANWELKENHUYZEN, staatsraden,

F. DELPEREE, assesseurs de la section de législation,
P. GOTHOT, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : M. VAN GERREWEY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE.

Le rapport a été présenté par M. Cl. ROUSSEAUX, premier auditeur.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. TAPIE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Cl. ROUSSEAUX, eerste auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. VAN GERREWEY. P. TAPIE.